

Yunanistan'dan ve Türkiye'den bir grup kadın Doğu Akdeniz'deki sorunların barış yoluyla çözülmesini isteyip, militarizme ve savaşa karşı çıkan bir çağrı yayınlamışlar.

Çağrının kötü tarafı yok ama anlamı da yok. Aynı sözler bugüne kadar sayılamayacak kadar fazla söylendi ve hiçbir şey değişmedi.

Yunanistan ile Türkiye arasındaki ilişkiler –benzetme yapacak olursak- suyun kaynama noktasına yakındır. Her olay ya da küçük bir ısınma bile işi karşılıklı gövde gösterisine götürmektedir. Yapılması gereken, yıllardan beri alışılmış barış çağrısını tekrarlamak değildir; iki ülke arasındaki gerginlik genel olarak nasıl azaltılır, bunun üzerinde düşünmek ve gerekli adımları atmaya çalışmaktır.

Her yıl “Yunanlıların denize dökülmesini” kutladığınızda o ülkeyle barış olmaz. Varmış gibi görünür ama her olayda ortam hemen gerginleşir. Ders kitaplarında da benzer durum vardır.

Yunanistan'daki durumun da bundan çok farklı olduğunu sanmıyorum.

Durum karşılıklı olarak böyle ise, barış çağrısı iyiniyet gösterisinden ileriye gitmez.

İki ülkenin kadınlarından halklar arasındaki düşmanlığı sürekli diri tutan kutlamalardan, söylemlerden, ders kitaplarındaki ifadelerden vazgeçilmesi çağrısı yapmaları beklenirdi. Bu çağrıya başka insanlar da katılabilir ve kısa sürede olmasa bile iki ülke arasında kalıcı barış için önemli adımlar atılabilirdi.

İstemekle bir şey olmaz, uygulama yolu istemenin parçası olmalıdır.

Sadece istemekle yetinmek ve böylece de bir şey olacağını sanmak sol bir hastalık olarak başka ülkelerde de bulunuyor.

Mesela Almanya'nın silah ihracatı yapmaması istenir. Son iki yıldır Almanya silah ihracatının üçte birini alan Türkiye için bu istek önemlidir. Bu yıl aynı ülkeden denizaltılar alınıyor ve Almanya'nın silah ihracatındaki Türkiye payı artacaktır.

Önemli bir silah ihracatçısı olan Almanya ne Türkiye'ye ne de başkalarına silah ihraç etmesin talebi iyi de ciddi bir sorunun çözülmesi gerekiyor: silah sanayisi ve yan kollarında çalışan binlerce işçi, tekniker ve mühendis bulunuyor. Bunları ne yapacaksınız? Diyelim silah fabrikaları kapatıldı, binlerce insan işsiz kalacak; bunlar ne olacak?

Silah üreten fabrikalarda farklı üretim yapılması ve bu alanda çalışanların da kademeli olarak farklı alanlara kaydırılması gerekir. Bunun için uygulanabilir bir plan yapılır ve bu plan temelinde "silah ihracatı yapılmasın" talebiyle ortaya çıkılır.

Böyle somut bir plan hazırlanabilmesi için uzman bilgisi gereklidir, kolay da değildir ama yapılabilir. O zaman silah ihracatının yasaklanması talebi uygulanabilir somutluk kazanır. Diğer türlü ise laftan ibarettir ve yıllardan beri de böyle kalmıştır.

Yunanistan ile Türkiye arasında barış istemek, sorunların militarizm ve savaşla değil görüşmelerle çözülmesini istemek de bunun gibidir. Bunun için iki ülke arasındaki sürekli gerginliğin azaltılması gerekir.

Önceki bir yazıda sözünü etmiştim: Fransa ve Almanya yaklaşık 300 yıl aralıklı olarak savaştılar. 1945 sonrasındaki ilişkileri ise kademeli olarak düzeldi. Artık Fransa-Almanya savaşı düşünülemeyecek bir savaştır. İki halktan da böyle bir savaşa ciddi olarak karşı çıkanlar olacaktır.

Bu iki ülke bu duruma nasıl geldiler, düşmanlıkları nasıl törpülediler; aynısını yapmak gerekmez

ama öğrenilmesi gerekir.

Demek ki yapılabiliyormuş...